

2023

Årsmelding

Kontrollutvalget

**Gjerstad
kommune**

Vestfold, Telemark og Agder kontrollutvalgssekretariat IKS

www.vetaks.no

Innholdsfortegnelse

1. Innledning.....	2
1.1 Kontrollutvalget sin sammensetning.....	3
1.2 Rammer for kontrollutvalget sitt arbeid	3
2. Kontrollutvalget sine ressurser	4
2.1 Sekretariatet.....	4
2.2 Revisjonen	5
2.3 Økonomi.....	5
3. Kontrollutvalget sin virksomhet.....	6
3.1 Regnskapsrevisjon	6
3.2 Forvaltningsrevisjon/eierskapskontroll	7
3.3 Påseansvar økonomiforvaltning	9
3.4 Annet arbeid i utvalget.....	9
4. Vedlegg	11
Vedlegg 1: Saker behandlet i utvalget.....	11
5. Kilder til informasjon	13

1. Innledning

Kontrollutvalgets arbeid skal bidra til å styrke tilliten til lokaldemokratiet. Utvalget mener å ha bidratt til dette og vil takke kommunestyret, administrasjonen og revisjonen for samarbeidet.

Årsmeldingen er en oppsummering av årets virksomhet i kontrollutvalget, utvalgets saker ligger på sekretariatets hjemmesider: www.vetaks.no/ Gjerstad kommune.

På www.vetaks.no finner du også møtekalender, informasjon om kurs og konferanser, nyttige lenker om kontrollutvalgets virksomhet og annen relevant informasjon.

Kommunestyret har det øverste ansvaret for å kontrollere kommunens virksomhet.

Kontrollutvalget skal føre løpende kontroll på vegne av kommunestyret, og skal utøve sitt arbeid i henhold til kommuneloven og forskrift om kontrollutvalg og revisjon.

Kontrollutvalget kan i prinsippet ta opp ethvert forhold ved kommunens virksomhet så lenge det kan defineres som kontroll, men kan ikke overprøve politiske prioriteringer som er foretatt av kommunens folkevalgte organer.

Kontrollutvalget skal i henhold til kommuneloven § 23-5 «*rapportere resultatene av sitt arbeid til kommunestyret eller fylkestinget*». Hensikten med kontrollutvalgets årsmelding er derfor å rapportere på utvalgets arbeid, opp mot kontrollutvalgets lovpålagte oppgaver og møteplan. Årsmeldingen gir også et bilde av utvalgets formelle rolle, instruks og forholdet til revisjonen og sekretariatet, og de viktigste saker som er behandlet gjennom året.

1.1 Kontrollutvalget sin sammensetning

Kontrollutvalget ble valgt på det konstituerende kommunestyremøtet for perioden 2023-2027, høsten 2023, i henhold til krav til valgbarheten av kontrollutvalgsmedlemmene jfr. kommuneloven §23-1 tredje ledd.

Kontrollutvalget består av følgende 5 medlemmer og 5 varamedlemmer:

Medlemmer av kontrollutvalget (2023-2027)

Faste medlemmer:

Varamedlemmer:

Leder:	Mona Hoel (Sp)	For Sp: 1. Anette Kveim 2. Per Arne Selåsvassenden
Nestleder:	Heidi M. Thoresen (FrP)	For H, Frp, KrF: 1. Harmen Boiten, KrF 2. Else Valle, KrF
Medlem:	Tor-Arne Støa (FrP)	
Medlem:	Halvard Dalen (H)	
Medlem:	Hanne Marie Evensen (Ap)	For Ap: 1. Morten Seland

Medlemmer av kontrollutvalget (2019-2023)

Faste medlemmer:

Varamedlemmer:

Leder:	Mona Hoel (Sp)	Vara nr 1. Morten Sverre Presthagen (H)
Nestleder:	Heidi M. Thoresen (FrP)	Vara nr 2. Hans Martin Ulltveit (SP)
Medlem:	Albert Nævestad (AP)	Vara nr 3. Tone Sølvsberg (FRP)
Medlem:	Anette Kveim (SP)	Vara nr 4. Ragnhild Løvdal (H)
Medlem:	Harmen Boiten (KRF)	Vara nr 5. Nils Audun Gryting (KRF)

1.2 Rammer for kontrollutvalget sitt arbeid

Ansvar til kontrollutvalget følger av kommuneloven §23-2 første ledd:

«Kontrollutvalget skal påse at:

- A. kommunens eller fylkeskommunens regnskaper blir revidert på en betryggende måte
- B. det føres kontroll med at den økonomiske forvaltningen foregår i samsvar med gjeldende bestemmelser og vedtak
- C. det utføres forvaltningsrevisjon av kommunens eller fylkeskommunens virksomhet, og av selskaper kommunen eller fylkeskommunen har eierinteresser i
- D. det føres kontroll med forvaltningen av kommunens eller fylkeskommunens eierinteresser i selskaper mv. (eierskapskontroll)
- E. vedtak som bystyret eller fylkestinget treffer ved behandlingen av revisjonsrapporter, blir fulgt opp»

Utover dette kan kontrollutvalget ta opp ethvert spørsmål ved kommunens virksomhet som er knyttet til utvalgets ansvarsområde. Det er kun lovverket, kommunestyret og utvalget selv

som kan pålegge kontrollutvalget oppgaver og saker, eller begrense hvilke saker utvalget kan behandle.

Kontrollutvalget har omfattende innsynsrett. Blant annet kan utvalget uten hinder av taushetsplikt, kreve enhver opplysning, redegjørelse eller ethvert dokument og foreta de undersøkelser som det finner nødvendig for å gjennomføre oppgavene.

Utvalgets leder har møte- og talerett i kommunestyret når utvalgets saker behandles.

Utvalgets leder kan la et av de andre medlemmene i utvalget utøve denne retten på sine vegne. Kontrollutvalget har rett til å være til stede i lukkede møter i folkevalgte organer i kommunen.

Kontrollutvalget har ikke adgang til å føre kontroll med kommunestyret eller overprøver politiske prioriteringer eller den politiske hensiktsmessigheten av et vedtak. Kontrollutvalget kan likevel uttale seg hvis kommunestyret eller annet folkevalgt organ er i ferd med å treffe eller har truffet et ulovlig vedtak.

Aktørene i egenkontrollen er kommunestyret (bystyret eller fylkestinget), kontrollutvalget sammen med sekretariatet, kommunedirektøren og revisor. En god egenkontroll krever samspill mellom disse. For at dette samspillet skal fungere, er det nødvendig at aktørene kjenner både sin egen og hverandres roller.

2. Kontrollutvalget sine ressurser

2.1 Sekretariatet

Kontrollutvalgssekretariatet er støttespiller for kontrollutvalget og er viktig for et godt og effektivt kontrollarbeid i kontrollutvalget. Sekretariatet skal etter kommuneloven § 23-7, 2. ledd påse at de saker som behandles av kontrollutvalget er forsvarlig utredet og at utvalgets vedtak blir iverksatt. Sekretariatet bistår kontrollutvalget med blant annet oppgaver knyttet til administrasjon, rådgivning og koordinering.

Kommunen er medeier i, og kontrollutvalget får sekretariatsbistand fra Vestfold, Telemark og Agder kontrollutvalgssekretariat IKS (VETAKS). Med oppdrag for 34 kommuner og 2 fylkeskommuner i Agder og Vestfold og Telemark er VETAKS et av landets største kontrollutvalgssekretariat. Sekretariatet har 9 ansatte og fast sekretær for kommunen var i 2023 Mariell Robstad Eneroth, siste møtet var daglig leder Line Bosnes Hegna sekretær.

Sekretariatets hjemmeside er www.vetaks.no. Her finnes informasjon om kontrollutvalget, møter, saker og sekretariatet.

2.2 Revisjonen

Kommunen er medeier i, og har avtale om levering av revisjonstjenester med Sørlandet kommunerevisjon IKS. Selskapet utfører regnskapsrevisjon, forenklet etterlevelseskontroll, forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll for kommunen. I tillegg kan revisor gjennomføre andre oppdrag etter avtale.

Oppdragsansvarlig regnskapsrevisor er Ketil Raknes, ny hovedrevisor for Gjerstad kommune vil være Merete Knutson. Oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor Kristian Fjellheim.

Revisjonens hjemmeside er www.sk-revisjon.no. Her finnes blant annet revisjonen sine rapporter.

2.3 Økonomi

For å kunne utføre sin lovpålagte kontrollfunksjon på en god måte er det viktig at kontrollutvalget er gitt tilstrekkelig med ressurser.

Kontrollutvalget utarbeider årlig forslag til budsjett for kontrollarbeidet i kommunen. Dette skal følge innstillingen til årsbudsjett til kommunestyret.

Kontrollutvalget behandlet forslag til budsjett for kontrollarbeidet i sak 19/23.

Beskrivelse	Budsjett 2023	Regnskap 2023
Revisjonstjenester	646 800	646 800
Ekstrabevilling forvaltningsrevisjon	200 000	177 000
Sekretariatstjenester	147 000	147 000
Møtegodtgjørelse	55 000	0*
Kurs/opplæring	60 000	20 411
Til disposisjon for kontrollutvalget	10 000	4 935

Totalutgifter	1 118 800	922 646
----------------------	------------------	----------------

*møtegodtgjørelsen er ført på møtegodtgjørelse for politikere og ikke på kontrollutvalget særskilt. Dette føres riktig for neste år 2024.

3. Kontrollutvalget sin virksomhet

Kontrollutvalget har i 2023 avholdt fire møter og behandlet 35 saker. Ett møte ble avlyst.

Kontrollutvalget har noen lovpålagte saker, som i hovedsak er knyttet til regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll. Disse er omtalt i egne delkapittel.

I løpet av året står kontrollutvalget fritt til å ta opp saker og holde de møter man ønsker. Eksempler på andre type saker kontrollutvalget kan ha oppe i løpet av året er blant annet årsmelding, budsjettsak og møte- og arbeidsplan.

En fullstendig oversikt over sakene som er behandlet i kontrollutvalget er vist i vedlegg 1.

Kontrollutvalgets møter er åpne for publikum unntatt når man må lukke møtet fordi loven pålegger det.

Saksdokumentene og protokollene publiseres fortløpende på sekretariatets hjemmeside:

[VETAKS | Vestfold, Telemark og Agder Kontrollutvalgssekretariat IKS](#)

3.1 Regnskapsrevisjon

Kontrollutvalgets oppgaver ved regnskapsrevisjon er regulert i forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 3:

Kontrollutvalget skal holde seg løpende orientert om revisjonsarbeidet og påse at

- A. kommunens eller fylkeskommunens årsregnskaper blir revidert på en betryggende måte*
- B. regnskapsrevisjonen utføres i samsvar med lov, forskrift og kontrollutvalgets instruksjer og avtaler med revisor*
- C. regnskapsrevisjonen blir utført av revisorer som oppfyller kravene i [kapittel 2](#) og 3.*

Kontrollutvalget skal uttale seg til kommunestyret eller fylkestinget om årsregnskapene og årsberetningene før formannskapet eller fylkesutvalget innstiller til vedtak.

Kontrollutvalget skal påse at regnskapsrevisorens påpekinger etter [kommuneloven § 24-7](#) til [§ 24-9](#) blir rettet eller fulgt opp. Hvis påpekingene ikke blir rettet eller fulgt opp, skal kontrollutvalget rapportere det til kommunestyret eller fylkestinget.

Kontrollutvalget har hatt god dialog med regnskapsrevisor i 2023. Oppdragsansvarlig revisor har i løpet av året rutinemessig deltatt i utvalgets møter, og oppdatert utvalget på arbeidet med gjennomføring av regnskapsrevisjonen.

Kontrollutvalget behandler hver høst revisjonsplan for regnskapsrevisjonen. I forbindelse med behandling av årsregnskapet i møte 09.05.2023 fikk utvalget i vedlegg lagt frem oppsummeringsbrev fra revisor hvor revisor redegjorde for utført revisjon for årsregnskapet.

Kontrollutvalget har ikke mottatt nummererte brev fra regnskapsrevisor.

Kontrollutvalget uttalte seg om årsregnskapet og årsberetningen til kommunestyret i sak 10/23. Kontrollutvalget anbefalte i sitt vedtak at årsregnskapet og årsberetningen for 2022 godkjennes.

3.2 Forvaltningsrevisjon/eierskapskontroll

Kommuneloven pålegger kontrollutvalget å utarbeide en plan for forvaltningsrevisjon og en plan for eierskapskontroll. Kommuneloven §§ 23-3 og 23-4 beskriver dette.

Forvaltningsrevisjon innebærer å gjennomføre systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, regeletterlevelse, måloppnåelse og virkinger ut fra kommunestyrets vedtak.

Eierskapskontroll innebærer å kontrollere om den som utøver kommunens eierinteresser, gjør dette i samsvar med lover og forskrifter, kommunestyrets vedtak og anerkjente prinsipper for eierstyring.

Kontrollutvalget skal minst én gang i valgperioden, og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret er konstituert, utarbeide en plan som viser på hvilke områder det skal gjennomføres forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller. Plan for forvaltningsrevisjon skal baseres på en risiko- og vesentlighetsvurdering av kommunens virksomhet og virksomheten i kommunens selskaper. Plan for eierskapskontroll skal baseres på en risiko- og vesentlighetsvurdering av kommunens eierskap. Hensikten med risiko- og vesentlighetsvurderingen er å finne ut hvor det er størst behov for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll.

Planene skal vedtas av kommunestyret selv. Kommunestyret kan delegere til kontrollutvalget å gjøre endringer i planen. Kontrollutvalget behandlet i møte 01.12.2020 sak nr. 27/20 Planen er godkjent av kommunestyret i møte 17.12.2020 sak 20/85.

Plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll 2020-2023:

1. Skole. Tema: Psykososialt skolemiljø
2. Sykehjem og hjemmetjenester. Tema: Bemanning i hjemmetjenesten

Prosjekt skole

Kontrollutvalget bestilte prosjektplan på «Psykososialt skolemiljø» i møtet 28.02.2023 sak 3/23 under forutsetning av at tilleggsbevilgning fra kommunestyret vedtas.

Gjerstad kommunestyret behandlet saken i møte 30.03.2023, sak 19/23 hvor følgende vedtak ble fattet:

«Kommunestyret innvilger kr. 200.000 til kontrollutvalget for å gjennomføre forvaltningsrevisjonsprosjektet: «Psykososialt skolemiljø» i tråd med vedtatt plan for forvaltningsrevisjon.

Følgende endring gjøres i driftsbudsjettet for 2023:

- Ramme for Politisk virksomhet økes med kr 200.000
- Avsetning til disposisjonsfond reduseres med kr 200.000»

Prosjektplanen ble levert kontrollutvalget i møtet 09.05.2023 sak 13/23. Rapporten leveres i 2024.

Prosjekt Sykehjem og hjemmetjenester

Ble gjennomført i 2022 og fulgt opp i 2023.

Kontrollutvalget har i 2023 vært med på forarbeidet til utarbeidelse av ny Plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll 2024-2028.

I møtet 26.09.2023:

21/23 - Bestilling av risiko- og vesentlighetsvurdering

22/23 - Innspill til RVV for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll 2024-2028

3.3 Påseansvar økonomiforvaltning

Kontrollutvalget skal påse at det føres kontroll med at den økonomiske forvaltningen foregår i samsvar med gjeldende bestemmelser og vedtak (kommuneloven § 23-2, 1. ledd bokstav b.).

Regnskapsrevisor legger årlig frem en rapport på utført forenklet etterlevelseskontroll med økonomiforvaltningen. I møte 28.02.2023 la revisor frem rapport om etterlevelseskontroll med saksbehandlingsrutiner knyttet til behandling av mottatt søknad om startlån. Følgende har blitt kontrollert:

Følger kommunen Husbanken sine kriterier ved tildeling/avslag av startlån.

Det kommer frem av revisors uttalelse at det ikke er funnet avvik.

Revisor konkluderer som følger:

«Basert på våre kontrollhandlinger, har vi ikke funnet indikasjoner på at området vi har sett på har vesentlige feil og avvik i forhold til Husbankens kriterier for tildeling av startlån.»

3.4 Annet arbeid i utvalget

Administrasjonen har ved flere anledninger blitt invitert til kontrollutvalget for å orientere om forskjellige virksomhetsområder i kommunen. Kontrollutvalget ønsker å være synlig og ha god kontakt med kommunens ledelse. Kommunedirektøren og representanter for kommunedirektøren har deltatt på flere av utvalgets møter, noe kontrollutvalget oppfatter som en styrke i sitt arbeid.

Kurs og konferanser

Det stilles stadig større krav og forventninger til kontrollutvalgets kompetanse, både fra det politiske miljø og kommunens innbyggere. Kunnskap om kontrollutvalgets rolle, oppgaver og lovverk er nødvendig for å utføre de oppgaver som kommer frem av lov og forskrift.

Kontrollutvalget var representert på følgende kurs i 2023:

- NKRF kontrollutvalgskonferanse 2023
- Vetaks opplæringsdag i Bø og Arendal 14/15.11.2023.
- FKT sin kontrollutvalgslederkonferanse på teams 17.11.2023

Gjerstad kommune 23.04.2024

Leder av kontrollutvalget

Mona Hoel

4. Vedlegg

Vedlegg 1: Saker behandlet i utvalget

Møte 28.02.2023

- 1/23 - Rapport fra eierskapskontroll RTA AS
- 2/23 - Oppfølging FVR Økonomistyring og bemanning ved sykehjem og hjemmetjenester
- 3/23 - Bestille neste forvaltningsrevisjonsprosjekt
- 4/23 - Forenklet etterlevelseskontroll 2023
- 5/23 - Årsmelding 2022 Gjerstad kontrollutvalg
- 6/23 - Revisors egenvurdering av uavhengighet 2023
- 7/23 - Orientering fra revisor 28.02.23
- 8/23 - Referatsaker 28.02.23
- 9/23 - Eventuelt 28.02.23

Møte 09.05.2023

- 10/23 - Gjerstad kommune årsregnskap og årsberetning 2022 - kontrollutvalgets uttalelse
- 11/23 - Oppfølging av undersøkelse av tjenestekontoret i enhet helse og omsorg
- 12/23 - Oppfølging - eierskapskontroll RTA AS
- 13/23 - Prosjektplan for forvaltningsrevisjon - Psykososialt skolemiljø
- 14/23 - Orientering fra revisor 09.05.23
- 15/23 - Referatsaker 09.05.23
- 16/23 - Eventuelt 09.05.23

Møte 26.09.2023

17/23 - Oppfølging av FVR Økonomistyring og bemanning ved sykehjem og hjemmetjenester

18/23 - Oppfølging - Implementering av rutiner for offentlige anskaffelsesreglement

19/23 - Budsjett for kontrollarbeidet 2024

20/23 - Overordnet revisjonsstrategi for regnskapsrevisjon 2023

21/23 - Bestilling av risiko- og vesentlighetsvurdering

22/23 - Innspill til RVV for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll 2024-2028

23/23 - Drøftingssak "Evaluering av arbeidet i kontrollutvalget"

24/23 - Orientering fra revisor 26.09.23

25/23 - Referatsaker 26.09.23

26/23 - Eventuelt 26.09.23

Møte 28.11.2023

27/23 - Nytt kontrollutvalg - møter og arbeidsform

28/23 - Samspill mellom kontrollutvalget og ordfører og kommunestyret

29/23 - Samspill mellom kontrollutvalget og kommunedirektøren

30/23 - Møte- og arbeidsplan 2024

31/23 - Engasjementsbrev Sørlandet kommunerevisjon

32/23 - Forenklet etterlevelseskontroll - overtid i helse og omsorg

33/23 - Orientering fra revisor 28.11.23

34/23 - Referatsaker 28.11.23

35/23 - Eventuelt 28.11.23

5. Kilder til informasjon

Lover og forskrifter

Kommuneloven (<https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2018-06-22-83?q=kommune>)

Offentleglova (<https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2006-05-19-16?q=offentlig>)

forvaltningsloven (<https://lovdata.no/dokument/NL/lov/1967-02-10?q=forvaltning>)

Forskrift om kontrollutvalg og revisjon (<https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2019-06-17-904?q=kontrollutvalg>)

Veiledere

Kontrollutvalgsboka

(<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/kontrollutvalgsboka/id2893214/>)

Veileder til kontrollutvalgs- og revisjonsforskriften

(<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/veileder-til-kontrollutvalgs-og-revisjonsforskriften/id2838745/>)

Samarbeidspartnere og bransjeorganisasjoner

Forum for kontroll og tilsyn (www.fkt.no)

NKRF – kontroll og revisjon i kommunene (www.nkrf.no)

Forvaltningsrevisjonsregisteret (www.forvaltningsrevisjon.no)

Nasjonal tilsynskalender (<https://tilsynskalender.statsforvalteren.no>)

Sekretariatets hjemmeside

Sekretariatets hjemmeside (www.vetaks.no)

Kontrollutvalgenes sakspapirer (<https://opengov.360online.com/Meetings/VETAKS>)